

CZU 340.12:342.5

FORMA DE GUVERNARE DE STAT: NOILE ABORDĂRI

Serghei BOSTAN,

doctor habilitat în drept, profesor universitar,
profesor al catedrei de drept constituțional, administrativ și al muncii al Institutului de Management și Drept
al Universității Naționale „Politehnica din Zaporizhia”

Articolul este dedicat formelor guvernării de stat ca unul dintre cele mai importante elemente ale statului. Într-însul se prezintă viziunea autorului asupra conceptului de „formă de guvernare”, se identifică, pe baza unor noi abordări, tipurile istorice de societăți (castă-feudală; civilă), de state (statul societății de castă-feudale și societății civile), forme de stat (monocrație; policrație) și forme de guvernare de stat (monarhie; poliarchie), dezvăluie regularitățile generale ale tranziției formei de guvernare a statului societății castă-feudală (monarhie) până la forma de guvernare a statului societății civile (poliarhia), sunt definite tendințe ale dezvoltării lor în raport cu țările de tip de tranziție.

Cuvinte cheie: *stat, formă de stat, formă de guvernare a statului, tipuri istorice, monarhie, poliarchie, republică, poliarchie prezidențială, poliarchie parlamentară, poliarchie mixtă*

FORM OF GOVERNMENT: NEW APPROACHES

Sergey BOSTAN,

Doctor of Law Sciences, Professor,
Professor of the Department of Constitutional, Administrative and Labor Law of the Institute of Management and Law
of the National University of “Zaporizhia Polytechnica”

The article is devoted to the form of state government as one of the most important elements of the state. It outlines the author's vision of the concept of „form of government”, identifies, on the basis of some new approaches, the historical types of societies (caste-status and civic), states, forms of state (monocracy and polycracy) and forms of state government (monarchy and polyarchy); general patterns of transition of the form of government of the caste state society (monarchy) to the form of government of the state of civil society (polyarchy) are revealed, some tendencies of their development in relation to the countries of transition type are determined.

Keywords: *state, form of state, form of state governance, historical types, monarchy, polyarchy, republic, presidential polarity, parliamentary polarity, mixed polarity.*

Introducere. Problema obținerii celei mai bune forme de stat – este una dintre cele mai actuale problemele ale studiilor de stat. Ea fost subiectul unei atenții deosebite a cercetătorilor în toate etapele dezvoltării societății organizate de stat și nu și-a pierdut atractivitatea științifică, importanța teoretică și practică și în timpul nostru. Judecând după problemele construirii statului, care, din motive obiective și subiective, au apărut în ultimul deceniu pe teritoriile țărilor post-socialiste (inclusiv Ucraina și Moldova), putem spune cu certitudine că relevanța problemelor implicate odată cu „înregistrarea” statului, precum și nevoia de înțelegere științifică ulterioară a acestora nu numai că a rămas, dar a crescut semnificativ. Aceasta se datorează, în special, faptului că teoria exis-

tentă a formei statului necesită o nouă „citire” și chiar o revizuire radicală a dispozițiilor sale individuale, ținând cont de realitățile socio-politice existente în lume la începutul secolului XXI. Ne referim, în primul rând, la o formă de guvernare a statului în legătură cu care există o convingere puternică că a fost cercetată cuprinzător și amănunțit.

Scopul articolului. Într-adevăr, se poate de spus că despre forma de guvernare sa-scris mult. Vasta gamă de materiale sursă pe această problemă (monografii, disertații, articole etc.) face impresia că nu există perspective de dezvoltare mai departe. Dar nu este cazul, pentru că practica «aruncă» în mod constant noi materiale empirice pentru înțelegerea teoretică. Având în vedere lacunele actuale

din știința juridică teoretică, inclusiv, lacunele și nevoile construirii de stat în etapa actuală, noi propunem să familiarizăm comunitatea științifică românească cu unele abordări cognitive noi care pot da rezultate neconvenționale privind definiția conceptuală a formei de guvernare, definirea tipurilor acesteia, precum și a modelelor de dezvoltare.

Rezultate și discuții obținute. În ceea ce privește conceptul de formă de guvernare de stat, se poate afirma că există un anumit aparat terminologic fixat, destul de stabil. Dar, având în vedere că inadmisibilitatea și unicitatea viziunii conceptuale a anumitor fenomene în știință este extrem de rară, considerăm recomandabil să acordăm atenție acelor dispoziții conceptuale care ne-au servit o anumită bază

teoretică și metodologică pentru formarea unei idei doctrinare a formei de guvernare [1].

În primul rând, definiția conceptului acestui fenomen este posibilă printr-o conștientizare obligatorie a acestuia ca o sistemă socială concepută pentru a produce un tip special de putere politică – guvernare de stat. În această privință, termenul „formă de guvernare”, care este utilizat pe scară largă în studiile de stat, în opinia noastră, nu este suficient de precis. Avem în vedere că «forma de guvernare» nu este numai la statul, dar și, de exemplu, la instituțiile familiale, publice sau private, partidele politice, organizațiile profesionale și publice etc. Prin urmare, această denumire terminologică pentru stat, credem noi, trebuie să fie specificată ca „formă de guvernare de stat”.

În al doilea rând, formă de guvernare de stat are mai multe „laturi” necesită utilizarea abordărilor ontologice și epistemologice. În plan ontologic, forma guvernării de stat, în opinia noastră, trebuie să fie o parte a existenței statului, care este un sistem de putere structural-instituțional și funcțional, al cărui conținut este determinat de o anumită ordine de formare, principii de organizare și interacțiune a subiecților săi – organe superioare ale puterii de stat.

În plan epistemologic, unde forma guvernării de stat acționează ca un „produs” cognitiv al unei anumite științe, situația este mai mult complicată. Acest lucru este demonstrat de numeroasele definiții a formelor de guvernare de stat analizate de noi, al căror conținut, nediferențiat în funcție de subiectul științei relevante, dă naștere la o anumită confuzie conceptuală și, în consecință, o problemă științifică.

Pentru a rezolva această problemă, sunt propuse următoarele abordări pentru înțelegerea formei de guvernare:

1) din punctul de vedere al teo-

riei statului și dreptului, forma de guvernare de stat este o modalitate de existență și de exprimare a acelei părți a conținutului statului, care se reflectă extern în sistemul pre-determinat istoric al autorităților suverane, care exercită un fel special de putere politică – guvernare de stat;

2) din punctul de vedere al dreptului constituțional – forma de guvernare de stat este un sistem instituțional stabil de putere consacrată de normele constituționale-juridice, conținutul cărei este determinat de statutul juridic și principiile relațiilor dintre organele superioare ale puterii de stat;

3) din punct de vedere al științei politice, forma guvernării de stat este un sistem dinamic de relații funcționale ale autorităților respective, rezultat al cărei este o guvernare reală în stat.

Cele de mai sus arată că forma guvernării de stat este într-adevăr un fenomen polivalent, care are cel puțin trei „fețe” care trebuie luate în considerare cu domeniul de știință relevant. Deoarece pentru studiul nostru un astfel de domeniu este teoria statului și a dreptului, vom lua ca bază definiția teoretică de mai sus, care reflectă universalul pentru toate epocile istorice și creează o imagine generală al formei de guvernare de stat.

Pentru identificarea regularității de dezvoltare a formei de guvernare de stat, adică obiectiv și sistematic repetate fapte interrelaționate [2, p. 27], care determină linia generală (strategică) a dezvoltării acestor fenomene, este necesar să ne dăm seama că acest sistem de putere socială nu este o unitate „independentă”, este un subsistem – element structural al unui sistem de putere de ordin mai superior – a formei de stat. Aceasta, la rândul său este un subsistem al statului, iar statul – un subsistem al societății, care se dezvoltă istoric. „Statul ..., – a scris A. Gradovsky pe această temă, – cum un orice fenomen is-

toric este supus condițiilor de dezvoltare, legilor progresului, adică formele sale se modifică de la un principiu relativ potrivit pentru un timp în altul adecvat pentru următorul timp”[3, p. 31].

Acele intervale mari de timp (epoci) care determină apariția, dezvoltarea și tranziția calitativă de la un stat social la altul și stau la baza tipurilor istorice necesare pentru cunoașterea modelelor de dezvoltare a fenomenelor sociale [2, p. 48]. Pentru a determina tipurile istorice de state într-o lungă perioadă de timp, înainte a fost utilizată o abordare formativă, conform căreia existau tipuri istorice de sclavi, feudali, burghezi și socialiști.

Prăbușirea socialismului în stil sovietic și schimbările care au avut loc în arsenalul metodologic al științei post-socialiste au dus la o revizuire a opiniei despre acest sistem. În special, cunoscutul om de știință rus O. Leyst [4], analizând, în primul rând, societățile după criterii sociale și de drept, a ajuns la părerea că este corect să concluzionăm că societatea organizată de stat nu este împărțită în patru tipuri de societate istorică (sclavă, feudală, burgheză și socialistă), a doua: societate diferențiată, care, pe de o parte, ar trebui să includă societatea sclaviană și feudală, din altă parte – societatea civilă, care s-a construit la bazele societății burgheze.

Poziția conceptuală propusă de O. Leyst creează o bază privind soluționarea lor și face o claritate în tipurile istorice de stat pentru rezolvarea între altele, și problema tipurilor istorice de stat. Dacă facem trimitere la ideile propuse de L. Rozhkova [5, p. 22–23] care, într-o oarecare măsură, le completăm cu dispozițiile noastre teoretice și metodologice privind tipurile genetice (esențiale) și structurale (formale) ale statului, atunci se poate constata că societatea de castă-feudală și societatea civilă determină calitativ diferite tipuri genetice ale statului:

în primul caz, vorba merge de un stat asocial, nedemocratic și nedrept, în al doilea caz – de un stat social, democratic și de drept. Tipurile genetice istorice ale acestor state, la rândul lor, dau naștere la tipuri istorice de tipuri structurale de state, clasificarea căror, în opinia corectă a L. Rozhkova, există sub forma clasificării a formelor de stat [5, p. 23].

Tipurile istorice de forme de state, bazate pe teoriile propuse de savanți cu o mare autoritate, ca R. Mukhaev, M. Rassolov, V. Chirkin, etc., dispoziții conceptuale pentru determinarea tipurilor de forme de stat, vor fi: pentru statul societății de castă-feudală – monocrație, dar pentru statul societății civile – policrație. Monocrația se caracterizează prin concentrarea politică și centralizarea teritorială a puterii în mâinile unei instituții – de obicei în mâinile unei persoane ale cărei mijloace și metode de guvernare sunt violența, constrângerea, ideologia de stat sau religia și, de fapt, absența drepturilor și libertăților omului. Policrația se caracterizează prin separarea puterilor pe linie orizontală și verticală, pluralismul stabil al grupurilor sociale, metodele democratice de formare a autorităților publice și funcționarea lor, existența drepturilor și responsabilităților consacrate legal și efective ale individului și cetățeanului.

Tipul istoric al formei de stat determină, la rândul său, și tipul istoric de formă de guvernare corespunzător, a cărui definiție este asociată cu unele dificultăți. Trebuie să constatăm că știința statului modern nu operează cu conceptul de „tip istoric de formă guvernare”. Pentru științele juridice post-socialiste este acceptată o astfel de schemă generală de clasificare în care toate statele moderne sub formă de guvernare sunt împărțite în două tipuri principale: monarhia și republica. Monarhiile sunt nelimitate (absolute) și restricționate

sau constituționale (dualiste și parlamentare); republicile – clasice (prezidențiale și parlamentare) și hibride (mixte). Adică monarhia și republica sunt definite ca două forme de guvernare de bază, dar nu tipuri structurale istorice. Această diviziune nu este posibilă, potrivit lui L. Rozhkova, că în toate epocile și în societăți istorice există aceleași elemente ale formei de stat: monarhia și republica; regimuri antedemocratice și democratice; imperiu, stat unitar și federație.

Într-adevăr, beneficiul acestui lucru este faptul că monarhiile și republicile au existat, în special, în vremea Antică și în Evul Mediu, și în Timpul Nou, și în Timpul Modern. Dar noi putem să fim de acord cu această afirmație, dacă ne uităm la problema indicată pur formal. Dacă pătrundem adânc în esența acestor fenomene și procese, observăm că pentru societatea clasei de castă-feudală, a cărei istorii datează de aproape șase milenii (până la revoluțiile burgheze din secolele XVII și XVIII), așa-numita „republică” este un episod temporar într-o masă generală de forme de guvernare monarhică la acea vreme. Mai mult, „republicile sclave” din acele vremuri, în opinia noastră, se diferă de cele moderne prin faptul că erau o manifestare exterioară a rămășițelor democrației tribale (militare). Când au apărut trăsăturile societății Antice, republica antică a cedat în mod natural monarhiei – formei de guvernare tipică pentru statul societății de castă-feudală, conținutul a cărui este reflectat în sistemul politic și juridic al puterii supreme, care se concentrează toată în mâinile șefului statului – monarhului.

Prin urmare, tipul istoric de formă de guvernare al statului societății de castă-feudală este monarhia. Se pune întrebarea: care, la rândul său, ar trebui să fie tipul istoric de formă de guvernare pentru statul societății civile? Prin logică, el ar trebui să fie o republică, forma

de guvernare care este considerată la marile majorități al statelor moderne. Suntem de acord cu aceasta, dar cu o modificare conform căreia termenul „republică” trebuie să se refere nu la forma de guvernare a statului societății civile, la esența socială a statului acestei societăți. Aceasta vine logic din tratatul strămoșului termenului – Cicero „De republica (Despre stat)”, în care el, în sintagma „res publica est res populis” [6, p. 20–183] indică faptul că statul (res publica – o cauză comună) trebuie să fie pentru poporul (res populis). Faptul că Cicero a însemnat exact proprietățile nu formale, dar esențiale ale statului dovedește lista formelor de guvernare de stat care el o dato: monarhia (puterea țaristă), aristocrația (puterea optimilor) și democrația (puterea poporului). Cum vedem în această listă, nu este republică.

Fără să ne oprim în detaliu la argumentarea propriei poziții, care se demonstrează mai rezonabil într-un articol separat [7], propunem să determinăm tipul istoric al formei de guvernare a societății civile ca poliarchie – tipică pentru statul acestei societăți forma de guvernare, conținutul cărei este bazat pe principiile democrației și distribuția puterii sistemului socio-politic-juridic al organelor superioare ale puterii legislative și executive, funcționarea cărora are drept scop satisfacerea nevoilor socio-economice, politice și spirituale-culturale ale cetățenilor. Adică, dacă *μοναρχία* este un rezultat de guvernare de un subiect de autoritate, atunci *πολιαρχία* este un rezultat de guvernare de multe subiecte de autoritate care interacționează între ei.

Din cele de mai sus rezultă că, în dezvoltarea sa, forma de guvernare de stat „împreună” cu societatea, statul și forma sa generală trebuie să meargă pe calea naturală de la monarhie la poliarchie. Dar este o întrebare: dacă trăim într-o epocă a societății civile, de ce mai

există forme de guvernare monarhice, care sunt tipice pentru statul societății castă-feudală?

Aceasta poate fi explicată, în primul rând, prin faptul că societatea civilă a fost începută aproximativ trei secole în urmă, și procesul de dezvoltare al ei se caracterizează printr-o anumită denivelare: o grupă de state, în realitate, sunt localizate încă în societatea de castă-feudală, altele construiesc bazele societății civile, al treilea a ajuns mai maturi, dar încă nu perfecte forme. În al doilea rând, ce noi trebuie în condiții moderne să înțelegem ca monarhie. Definiția tradițională a acesteia din urmă ca o formă de guvernare, în care șeful statului înlocuiește postul de șef al statului prin moștenire, nu reflectă într-adevăr conținutul de formă de guvernare monarhică. Monarhia „adevărată”, în opinia noastră, este o formă de guvernare în care caracteristica principală este unică – mono-guvernare, și dacă nu există un astfel de semn, toate celelalte (ereditate, iresponsabilitate și durată nedeterminată) nu sunt suficiente pentru recunoașterea unui stat ca monarhie.

În lumina celor de mai sus, putem specifica într-un detaliu tipurile istorice ale formelor de guvernare de stat. Cu ajutorul operațiunilor de clasificare, am ajuns la concluzia că tipul istoric monarhic de formă de guvernare, care servește drept trăsătură pentru tipul societății de castă-feudală astăzi se reprezintă cu așa-numită monarhie neabsolută (Bahrain, Brunei Darussalam, Qatar, Emiratele Arabe Unite, Oman, Arabia Saudită, Swaziland). Tipul istoric poliarhic al formei de guvernare, care se bazează pe „tipul de distribuție a puterii” și diferite modele („greu”, „moderat” și „moale”), face posibilă determinarea următorilor subtipuri de monarhie: prezidențială, mixtă și parlamentară. Această din urmă își are subspecia: a) o monarhie parlamentară cu un șef de stat ales (clasificat în mod

tradițional ca republică parlamentară. – S.B) și b) o monarhie parlamentară cu un șef de stat ereditar (considerată în mod tradițional ca monarhie parlamentară. – S.B). Dacă noi nu împărtășim părerea că formele de guvernare ale unor state, de exemplu, Australia, Belgia, Marea Britanie, Spania, Canada, Norvegia, Suedia, Japonia etc., pot fi definite drept ca monarhice, atunci când ne referim la monarhiile parlamentare cu șef de stat ereditar [8]. Explicația este, că șeful de stat ereditar modern, cum de fapt, și cum de legal de drept, a pierdut fostul iui statut de monarh – singurul conducător al statului.

Prin urmare, în procesul de dezvoltare a formei de guvernare de stat natural este înlocuirea tipului istoric monarhic cu tipul istoric poliarhic. Dar aceasta este o schemă teoretică. Practica politică arată că o schimbare calitativă a acestora și altor tipuri istorice sociale are loc nu la un moment dat, dar într-o anumită perioadă de tranziție, când există „rămășițe” ale trecutului și elemente ale noului în conținutul formei de guvernare. Procesul acestei transformări „clasice” este evident în exemplul istoric al monarhiei engleze, care a ajuns în cadrul societății de castă-feudală „maturității” sale sub forma monarhiei absolute după revoluția burgheză de la mijlocul secolului al XVII a devenit o monarhie dualistă (sec. XVIII) și apoi, funcționând o anumită perioadă de timp în această calitate (secolele XVIII–XIX), odată cu întărirea societății civile (secolul XX), a evoluat într-o așa-numită monarhie parlamentară sau, prin definiția noastră, într-o monarhie parlamentară cu un șef de stat ereditar.

Marea Britanie și alte astfel de „monarhii” sunt un exemplu primordial al inconsistenței formei de guvernare a entității lor republicane, democratice și de drept, care necesită în mod obiectiv o altă ordine de formare a șefului statului.

Dar aici este cazul când tradiția, care se bazează pe un anumit nivel de conștiință de masă în societate, uneori destul de lung timp, „deține” o formă cristalizată arhaică. O astfel de discrepanță între esența statului și forma sa este una dintre trăsăturile specifice ale formei guvernului de stat a societății civile în etapa actuală.

O altă caracteristică este aceea că în multe țări există o astfel de discrepanță între modelele de drept-constituțional și modelele formelor de guvernare în practica politică. Dacă o astfel de bifurcație nu este în caracterul monarhiei, pentru că conținutul socio-politic depinde de factorii obiectivi ai societății de castă-feudală și este legitimat și asigurat legal de drept de monarh, atunci în societatea civilă, dimpotrivă: mai întâi, prin voința subiectivă a legiuitorului, se face o construcție normativă-constituțională – „forma juridică”, împrumutată, de regulă, în țările dezvoltate, iar „forma politică” se adaptează conform de nivelul dezvoltării sociale, economice, politice și spirituale al societății civile pe teritoriul unui anumit stat. Având în vedere acest lucru, subliniem faptul că monarhia trebuie recunoscută ca unsistem care are două „fețe” a formei puterii de stat: – „juridică” (de-jure) și „politică” (de-facto).

Concluzii. Rezumând cele de mai sus, putem concluziona că societatea civilă, ale cărei principii inițiale în sfera politică este demopolizarea, desconcentrarea și descentralizarea puterii de stat, a influențat dramatic la esența statului și formele acestuia, inclusiv la formele de guvernare. Deși de la începutul formării unei noi societăți a trecut foarte puțin timp (câteva secole), dar unele regularități și tendințe de dezvoltare a formei de guvernare de stat se văd deja destul de clar. Dacă în forma cea mai concentrată să reflectăm cursul natural de dezvoltare a statului și forma sa

de guvernare, atunci „drumul” va fi așa. Forma de guvernare tipică pentru un stat de societate castă-feudală este monarhia. Bazat pe principiul concentrării puterii de stat în mâinile unei persoane care a primit această putere nu de la oameni, dar de la un „proces de moștenire”, această formă de guvernare, ca vestigiul al vechii ere, nu a putut să nu contrazică principiul separației puterilor inerente societății civile. După secole de stăpânire nedivizată, în secolul al XX-lea, monarhia a dat loc altei forme de guvernare, care este caracteristică pentru statul societății civile – adică republica, prin definiția noastră, poliaria.

O caracteristică particulară a poliariiei este aceea că ea a fost umplută cu conținut nou treptat, „simțind” în mod natural impactul „marii tranziții” a societății și a statului de la societatea castă-feudală la societatea civilă. Motivul principal al incompletitudinii formelor de guvernare poliariice, inconsecvența acestora cu proprietățile substanțiale și esențiale ale statului este neuniformitatea procesului de tranziție a țărilor de la un stat social la altul. Însă considerăm necesar să subliniem, încă o dată, că poliaria este o formă tânără de guvernare, care prin micul timp istoric este încă la începutul drumului său.

Extrem de importantă în planul cognitiv și practic pentru o anumită grupă de state, inclusiv Ucraina și Moldova, este specificitatea formei de guvernare în condițiile „micii tranziții” – tranziția de la societatea „socialistă” către societatea civilă. Marea majoritate a țărilor din fosta tabără socialistă, așa cum o demonstrează mai presus de experiența constituțională de drept, au luat cursul construirii unei forme de guvernare poliariice, dar cu diferite modele ale ei. Analiza conținutului acestuia din urmă, care a fost influențată în mod semnificativ de conținutul regimului politic (lider în sistemul de ele-

mente ale formei statului), a arătat mai multe tendințe în formarea și dezvoltarea formei de guvernare a statelor post-socialiste. O tendință, pentru care indicatorul principal este forma prezidențială de guvernare, denotă că astfel de forme de guvernare sunt caracteristice pentru țările situate la estul Ucrainei și Moldovei: Azerbaidjan, Armenia, Belarus, Rusia (cu unele excepții Georgia), Kazahstan și toate statele post-sovietice din Asia Centrală. O altă tendință, caracterizată prin influența dominantă a parlamentului în sistemul de elemente de guvernare, este caracteristică „vecinilor” noștri occidentali: Bulgaria, Letonia, Lituania, Polonia, România, Slovacia, Ungaria, Republica Cehă, precum și statele formate pe teritoriul fostei Iugoslavii. Ucraina și Moldova sunt la „răscruce” a acestor tendințe. În perioadele de independență în ambele țări (în Ucraina mai mult, în Moldova – mai puțin), a dominat o tendință, apoi alta și nu este încă posibil să vorbim despre certitudine în această chestiune. Sperăm că, de această dată, țările noastre vor face un pas corect în direcția europeană și vor alege un astfel de model al formei de guvernare de stat care maximum va satisface nevoile socio-economice, politice și spirituale-culturale ale cetățenilor.

Bibliografie

1. Бостан С.К. Поняття «форма державного правління» в сучасній юридичній науці. *Вісник Одеського інституту внутрішніх справ*. 2005. № 4. Ч. 1. С. 20–26.
2. Ветютнев Ю.Ю. *Государственно-правовые закономерности (Введение в теорию)*/ Под ред. А. Я. Рьженкова. Элиста : ЗАОр «НПП «Джангар», 2006. 204 с.
3. Градовский А.Д. Собр. соч.: В 9 т. М., 1899. Т.1. 421 с.
4. Лейст О.Э. Общество, право и государство. *Проблемы теории*

государства и права : учебное пособие. Москва : ПРОСПЕКТ, 1999. С. 36–62.

5. Рожкова Л.П. *Принципы и методы типологии государства* / Под ред. М.И. Байтина. Саратов, 1984. 115 с.

6. Цицерон. О Государстве – О законах. Москва : Наука, 1966. 224 с.

7. Бостан С.К. Монархія і поліархія як історичні типи форми державного правління. *Вісник Запорізького національного університету (юридичні науки)*. 2006. № 1. С. 17–23.

8. Бостан С.К. Політико-правові проблеми ідентифікації сучасної монархії. *Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. Збірник наукових праць*. № 934. Серія «Право». 2010. Вип. 8. С. 194–199.

9. Сорокин В.В. Общее учение о государстве и праве переходного периода : монография. Москва : Юрлитинформ, 2010. 424 с.

INFORMAȚII DESPRE AUTOR BOSTAN

Sergey Konstantinovich,
doctor habilitat în drept,
profesor universitar, profesor al
catedrei de drept constituțional,
administrativ și al muncii al
Institutului de Management și
Drept al Universității Naționale
„Politehnica din Zaporizhia”;

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR BOSTAN

Sergey Konstantinovich,
Doctor of Law Sciences,
Professor, Professor of the
Department of Constitutional,
Administrative and Labor Law of
the Institute of Management and
Law of the National University of
“Zaporizhia Polytechnica”;
s_bostan@ukr.net